

# S. Sayısı : 133

## Radiyoloji ve radyom ve elektrikle tedavi ve diğer fizyoterapi müesseseleri hakkında kanun lâiyhası ve Sıhhat ve içtimaî muavenet ve Adliye encümenleri mazbataları (1/134)

Sayn : 6/1049

17 - IV - 1935

### Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Radiyoloji ve radyom ve elektrikle tedavi ve diğer fizyoterapi müesseseleri hakkında Sıhhat ve içtimaî muavenet veklligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 15 - IV - 1935 toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur

Başvekil  
İ. İnönü

### Radiyoloji ve radyom ve elektrikle tedavi ve diğer fizyoterapi müesseseleri hakkında kanunun mucib sebebler lâiyhası

Radyom, röntgen ışığı ve diğer elektrik vasıtalarının tedavi ve teşhis vasıtaları olarak kullanılması tekniğinin son zamanlarda çok ilerlemesi yüzünden her yerde olduğu gibi memleketimizde de bunlara aid tesisat çoğalmış ve çok kullanılan bir vasıta şeklini almış bulunmaktadır. Bu vasıtalar teşhis ve tedavi yolunda çok değerli faydalar temin etmekte ise de ihtisası olmayanlar tarafından eksik teknik ile veya muntazam olmayan tesisat ile çalışılması hem kullananın hem de tatbik edilen hastanın hayatına çok tehlikeli tesirler yaptığı ve hatta ölüme sebebiyet verdiği cihetle bu değerli vasıtaların mühim tatbikatını ihtisas sahiblerine hasretmek ve her tabib tarafından yapılabilecek basit tatbikatında vukuu mümkün arızaları karşılayacak tertibatı mecburî kılmak ve tesisatı kontrol altında bulundurmaya üzere bağlı kanun lâiyhası tanzim edilmiştir. Kanunun birinci maddesinde röntgen ile teşhis ve tedavi ve radyum ile tedavi müesseseleri açmak isteyenler vekâletten izin almaya mecbur tutulmuşlardır. 2 nci maddede röntgen ve radyum ile tedavi müesseselerinin kimler tarafından açılacağı ve izin almak için ne türlü müraaata olunacağı gösterilmiştir. Röntgen ve radyum tedavi müesseselerinde mütehasşsın kendisi veya hasta için kaza ve arıza husule gelmemesi için alınacak tertibler ve şartların vekâletimizce tesbit ve neşrolunacağı 3 ncü maddede gösterilmiştir. Röntgen ve elektrik tedavileri gibi aynı sınıfa giren fizyoterapi ve mekanoterapi ve bunlara benzer diğer müesseselere aid olmak üzere memleketimizde henüz özel tesisat bulunmamaktadır. Resmî sıhhat müesseselerinden maada husuî olarak ta tatbikine başlanması melhuz olan bu tedavi usullerine mahsus tesisatın belli şartları haiz olmaması ve ihtisası olmayanlar tarafından geliş güzel tatbiki hastalar üzerinde telâfisi imkânsız vazifevî zararlar husule getireceği veya hiç olmazsa şarlatanlığa vesile olarak fuzulî zararlara sebep olacağı cihetle kanunun 4 ncü maddesi ile bu müesseseler de izine tâbi tutulmuş ve vekâletçe zamanında bunların vasf ve şartları hakkında bir nizamname tanzim edileceği kaydedilmiştir. Röntgen, radyum ve bunlara benzer sair tedavi müesseselerinin kanunun amacına uygun olarak çalıştırlarının kontrol edilebilmesi için muntazam surette hasta ve tedavi kayıtlarının tutulması hakkında 5 nci ve 6 ncı maddede sarıh hükümler konulmuştur. Teşhis için röntgen ve tedavi için faradisation, galvanisation ve diathermie cihazları tababetin her türlü şubelerinde teşhis ve tedavi vasıtası olarak kullanılmakta olmasına göre tabib ve dış tabiblerinin bu değerli va-

ırtadan bu maksadlara inhisar etmek ve iyi kullanılabileceği ispat edilmek şartile istifade-leri 7 nci madde ile serbest bırakılmıştır. Ancak kullanacak cihazların hastaya veya kullanana bir zarar vermemesi için tertibat alınmak lüzumu açıkça kaydedilmiştir. Resmî ve hususî hastaneler sanatoryolar ve bunlara benzer müesseselerde bulunan radyom ve elektrik aletlerinin tesiri ve kullanılması 8 nci madde icabı olarak 1 ncive 3 ncü maddelerdeki şartlara bağlı tutulmuştur. Röntgen, radyom ve elektrik cihazlarının gerekli şartları muhafaza eylemelerini temin etmek ve kanun icabına daimî surette riayet edilib edilmediğini kontrol edebilmek üzere bunların kullanıldıkları müesseseler 9 ncü madde ile teftişe tâbi tutulmuştur. Kanununun 10, 11, 12 ve 13 ncü maddeleri ceza hükümlerini ihtiva eder. Kanununun neşrinden evvel mevud olan röntgen, radyom ve diğer elektrik tedavi müesseseleriyle fizyoterapi müessesesi sahiblerinin ve bu aletleri kullanan diğer tabib ve dış tabiblerinin kanunun neşrinden sonra bir ay zarfında haber vermeleri kanuna eklenen iki muvakkat madde ile mecburî tutulmuş ve kanunda yazılı şartlara uygun tesisatı haiz bulunmaları ve noksanları varsa ikmal etmeleri için aynı maddeler ile 6 ay mühlet verilmiştir.

### Sıhhat ve içtimai muavenet encümeni mazbatası

T. B. M. M.

S. İ. M. Encümeni

Karar No. 13

Esas No. 1/134

30 - V - 1935

#### Yüksek Reisliğe

Radiyoloji ve radyom ve elektrikle tedavi ve diğer fizyoterapi müesseseleri hakkında Sıhhat ve muaveneti içtimaiye vekilligince hazırlanmış Başvekâletin 17 - IV - 1935 tarih ve 6/1049 sayılı tezkeresile gönderilen ve encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası mucib sebeplerle birlikte Vekillik müstesarı hazır olduğu halde okundu ve görüşüldü.

Hükümetin mucib sebepler lâyihasında da görüldüğü üzere Röntgen ışığı ile elektrik ve radyomdan bugün hekimlikte pek çok istifade edilmekte ise de bu vasıtalar lâzım gelen vasıflar ve tertiplerde olmadığı ve bilgisi yolunda olmayanlar tarafından kullanıldığı halde hastaların ve başkalarının sıhhat ve hayatına zarar verebileceğinden bu müesseselerin ve takımlarının Sıhhat vekilliginin kontrolü altında bulundurulmasının ve bu işleri ancak iyi bilenlerin yapabilmemesinin kanun ile teyidi lüzumlu bulunduğu ve hazırlanmış lâyihanın yerinde olduğu görülmüştür. Yalnız 4, 11 ve muvakkat 2 nci maddelerde

adı geçen nizamnameye lüzum görülmeyerek bunda yazılacak hükümlerin de talimatnameye konması daha münasib olduğuna ve cezaya taallük eden hükümler ile Adliye vekilligi Ceza İşler Umum Müdürlüğünün 20 - IV - 1935 tarihli mütaleanasının mütehasıs Adliye encümeninin tetkikine bırakılmasına karar verilmiş ve maddeler öz dille yazılarak havalesine göre Adliye encümine verilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

S. İ. M. E. R.	M. M.	Kâtib
Erzurum	Bursa	Edirne
Dr. A. F. Tuzer	Dr. R. Güran	Dr. F. Memik
Balıkesir	Denizli	Kayseri
Dr. H. V. Somyürek	Dr. H. Berkman	S. Turgay
Kocaeli	Konya	Kütahya
Z. Birgi	O. Ş. Uludağ	Dr. Ş. Ediz
Manisa	Mardin	Sinob
Dr. S. Üzel	Dr. R. Levent	H. Okan
Zonguldak		
Dr. M. Altınok		

## Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Esas No. 1/134

Karar No. 14

6 - III - 1937

### Yüksek Reisliğe

Radiyoloji, radyom ve elektrikle tedavi ve sair fizyoterapi müesseseleri hakkında Sıhhat ve içtimaî muavenet vekilliğince hazırlanmış Başvekâletin 17 - IV - 1935 tarih ve 6/1049 sayılı tezkeresiyle Büyük Meclise gönderilen kanun lâ-yihası havalesi mucibince Adliye encümenine de tevdi olunmakla Sıhhat ve içtimaî muavenet encümeninin tadili ve esbabı mucibe mazbatasile birlikte Sıhhat ve içtimaî muavenet vekili Dr. Refik Saydam hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Mucib sebepleri ihtiva eden lâ-yiha ve mazbatalarla Vekil tarafından verilen izahattan sıhhat ve hayat üzerinde mühim zararlar tevdi edilecek olan radyom ve elektrikle tedaviye dair alât ve cihazın ve bunun için açılacak müesseselerin fennî icablarına göre tesisi ve sonra da sıkı bir teftiş murakabe altında bulundurulması ve muhtemel zararların meydana gelmemesini temin zımında cezaî müeyyideler konması lüzumuna encümenimiz de iştirak etmiş ve lâ-yihayı esas itibarıyla muvafık ve kabule değer mahiyette görmüştür.

Kanunun maddeleri üzerinde encümenimizin yaptığı değişikliklerin çoğu yazılış tarzına ve konan hükümlerin tatbikatta tereddüde mahal vermiyecek surette vuzuhunu temin maksadına müstenid olduğu gibi asıl encümenimizi alâkalandırılan lâ-yihada yazılı müesseselerin kapatılmasına ve alât ve cihaz bulunduran tabib ve dış-tabiblerini bunları kullanmaktan mene ve kanu-

na aykırı hareketlerinden dolayı verilecek cezalara aid hükümler olup bu maksadla maddeler tesbit edilmiştir. Onuncu maddenin son fıkrası lâ-yihada ayrı bir madde olarak yazılmış ve bu kanuna göre yapılacak muhakemelere sulh mahkemelerinin salâhiyetli olduğu hakkında da ayrı bir madde ilâve olunmuştur.

Muvakkat maddenin numara altında yazılması asıl maddelerin numaralarıyla tatbikatta karıştırılabileceği düşüncesile muvakkat madde alfabetik olarak üç bend halinde yazılmış ve ilâve edilen üçüncü bend yalnız ceza hükümlerini ihtiva etmesi münasib olacağından diğerlerinden ayrılmıştır.

Encümence yapılan değişiklikler ve tertib şekilleri ayrıca izahattan müstağni olacak surette sarih bulunmakla mazbatada buna dair tafsilât verilmeğe mahal görülmüştür.

Encümenimizce ittifakla kabul edilen bu lâ-yiha Umumî heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye En. Rs.	M. M.	Kâtib
Çorum	Kocaeli	Trabzon
Münir Çağır	Salâh Yargı	R. Karadeniz
Antalya	Bursa	Erzincan
T. N. Arıcan	S. F. Talay	A. Fırat
Ankara	Erzurum	İçel
Mümtaz Ökmen	Fuad Sirmen	H. Ongun
Antalya		Kocaeli
Numan		Ragıp Akca

## HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Radiyoloji ve radyom ve elektrikle tedavi ve diğer fizyoterapi müesseseleri hakkında kanun lâyihası*

**MADDE 1** — Munhasıran rontgen ışığı vasıtasile teşhis veya hem teşhis ve hem tedavi veya radyom veya radyom emanasyonunu veya radyom mürekkeblerile veyahut her nevi elektrik aletleriyle tedavi yapmak için müessese açmak Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinin iznine bağlıdır.

**MADDE 2** — Birinci maddede adı geçen müesseseler yalnız özel kanun nizamnamesine göre mütehassıs belgesi almış tabibler tarafından açılabilir. Bu tabibler açacakları müessesenin sarih adresini ve kullanacakları cihazların marka ve nevelerini ve radyomun miktarını ve şeklini bildiren bir istida ile Sıhhat ve İçtimaî muavenet vekâletine müracaat ederler ve bu istidaya binanın bir krokisini, belgelerinin örneğini bağlarlar. Vekâletçe müessese tetkik ve teftiş ettirilerek hâsıl olacak neticeye göre yazı ile izin verilmedikçe buralara hasta kabul olunmaz ve işletilemez.

**MADDE 3** — Birinci maddede adı geçen müesseselerin bina vasıfları ve hastalarla mütehasısları ve orada çalışan veya bulunan başkalarını elektrik cereyanı ve rontgen ışığı ve radyom arızalarından koruyacak tertipler veya levazım şartları ve radyom için bir müessesede bulunması lâzım gelen en az miktar ve elektrikle tedaviye mahsus aletlere aid şartlar Sıhhat ve İçtimaî muavenet vekâletince tesbit ve neşrolunur.

**MADDE 4** — Birinci maddede ismi zikredilen müesseseler haricinde ve tedavi maksadile açılan diğer her nevi fizyoterapi ve bunlara benzer müesseseler de izne tabi olup, bunların vasıf ve şartları hakkında Sıhhat ve İçtimaî muavenet vekâletince bir nizamname tertip olunur.

**MADDE 5** — Rontgen ve radyom ve elektrikle tedavi müesseselerinde buraya kabul edilen hastaları kayde mahsus ve Sıhhat ve İçtimaî muavenet vekâletince hazırlanan örnek-

## SIHHAT VE İÇTİMAÎ MUAVENET ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Radiyoloji, radyom ve elektrikle sağıtma ve bunlar gibi fizyoterapi kurumları için kanun lâyihası*

**MADDE 1** — Salt rontgen ışığı ile hastalıkları anlamak veya hem anlamak ve hem sağıtmak veya radyom emanasyonu veya radyom katımlarile veyahud her türlü elektrik takımlarile sağıtmak için kurum açmak Sıhhat ve içtimaî muavenet vekillığının iznine bağlıdır.

**MADDE 2** — Birinci maddede adı geçen kurumlar yalnız, özel kanununun nizamnamesine göre, uzman belgesi almış hekimler tarafından açılabilir, bu hekimler açacakları kurumların açık adreslerini ve kullanacakları takımların marka ve çeşidlerini ve radyomun miktarını ve şeklini bildiren bir dilekçe ile Sıhhat ve içtimaî muavenet vekillğine başvururlar. Bu dilekçeye yapımın krokisini ve belgelerinin örneğini bağlarlar; vekillikçe kurum teftiş ettirilip yazı ile izin verilmedikçe bunlar işletilemez ve hasta almamaz.

**MADDE 3** — Birinci maddede adı geçen kurumların yapı ve özlükleri ile hastaları, uzmanları ve orada çalışan veya bulunan başkalarını elektrik akıntısı ve rontgen ışığından ve radyomdan gelebilecek zararlardan koruyacak tedbirler veya gereçlerin şartları ve radyom için bir kurumda bulunması gerekli olan en az miktar ve elektrik ile sağıtmağa yarayan takımların şartları Sıhhat ve içtimaî muavenet vekilligince bir talimatname ile bildirilir.

**MADDE 4** — Birinci maddede adı geçen kurumlardan başka sağıtma ergesile açılan her türlü fizyoterapi kurumları ve benzerleri için de izin alınır; bunların da özlükleri ve şartları Sıhhat ve içtimaî muavenet vekilligince talimatnamede ayrıca gösterilir.

**MADDE 5** — Rontgen ve radyom ve elektrikle sağıtma kurumlarında buraya alınacak hastaları yazmak için, Sıhhat ve içtimaî muavenet vekilligince hazırlanan örneklere uygun,

## ADLIYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Radyoloji, radyom ve elektrikle tedavi ve diğer fizyoterapi müesseseleri hakkında kanun lâyhası*

**MADDE 1 —** Münhasıran röntgen şuarı vasıtasile teşhis veya hem teşhis ve hem tedavi yahud radyom veya radyom emanasyonu yahud radyom mürekkebatile veya her türlü elektrik aletleriyle tedavi yapmak için müessese açmak Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinin iznine bağlıdır.

**MADDE 2 —** Birinci maddede adı geçen müesseseler yalnız ihtisas vesikası almış tabibler tarafından açılabilir. Bu tabibler açacakları müessesenin adresini ve kullanacakları cihazların marka ve nevelerini ve radyom miktarını ve şeklini bildiren bir istida ile Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletine müracaat ederler. Bu istidaya binanın bir krokisini ve vesikalarının birer örneğini de bağlarlar. Vekâletçi müessese tetkik ve teftiş ettirilerek hâsıl olacak neticeye göre yazı ile izin verilir.

İzin alınmadan bu kabil müessese işletilemez ve buralara hasta kabul olunamaz.

**MADDE 3 —** Birinci maddede yazılı müesseselerin bina vasıfları ve hastalarla mütehasızları ve orada çalışan veya bulunan başkalarının elektrik cereyanı ve röntgen şuarı ve radyom arızalarından korunacak tertiblerle bunlara aid levazımın şartları ve radyom için bir müessesede bulunması lâzımgelen en az miktarda elektrikle tedaviye mahsus aletlere aid vasıf ve şartlar hakkında bir nizamname yapılır.

**MADDE 4 —** Birinci maddede yazılı müesseseler dışında tedavi maksadile açılan diğer her nevi fizyoterapi ve bunlara benzer müesseseler de izne tâbi olup bunların vasıf ve şartları hakkında bir nizamname yapılır.

**MADDE 5 —** Hükûmetin teklifi aynen.

Hü.

S. I. M. E.

lere uygun protokol defterleri tutulması mecburidir.

**MADDE 6** — Rontgen ve radyom ve her nevi elektrik âletleri ile tedavi ancak müessese mesul mütehassısı tarafından veya nezareti altında yapılır ve her tedavi seansının bitmesinden sonra her hasta için ayrı olarak tutulacak bir müşahede varakasına yapılan tedavinin nevi ve devam müddeti ve cerayının kuvveti veya tatbik edilen radyomun miktar ve şekli ve tedavi yapılan nahiyenin genişliği ve sair tafsilât kaydedilerek mütehassıs tarafından imza edilir. Bu müşahede kâğıtları en az üç sene muhafaza edilir.

**MADDE 7** — Tabibler ve dış tabibleri muayenehanelerinde yalnız tedavileri altında bulunan hastalarda teşhis için kullanılmak üzere rontgen teşhis âletleri veya tedavi için faradizasyon, galvanizasyon ve diyatermi ve sair cihazları bulundurabilirler. Bu cihazlar ve buldukları yerler üçüncü maddede adı geçen talimatnamedeki vasıf ve şartlara uygun olarak her türlü arızalara mâni olacak şekilde tertibatı havi olmalıdır. Bu cihazları kullanmak için hususî izin almağa lüzum yoktur. Yalnız bu yolda cihazlar konulduğu ve kullanıldığı bir hafta zarfında o yerin en büyük sıhhat memuruna yazı ile bildirilmek mecburi olduğu gibi tabib ve dıştabibleri muayenehanelerinde bulunduracakları ve kendi kullanacakları bu âlet ve cihazları iyi kullanmağa muktedir olduklarını bir vesika ile isbat ederler veya bir mütehassıs yanında en az üç aylık bir kurs veya staj yaparlar. Buralara tabiblerin yalnız kendi hastası olmayarak ve rontken teşhisi veya elektrikle tedavi için haricden para ile hasta kabul edildiği takdirde bunlar da birinci maddedeki izne tâbidir.

**MADDE 8** — Resmî ve hususî hastaneler, sanatoryomlar ve bunlara benzer müesseselerde bulunan ve birinci maddede söylenen teşhis ve tedavi âletlerinin tertibatı üçüncü maddede adı geçen talimatnameye uygun olacaktır. Husu-

protokol defterleri tutulması yükümseldir.

**MADDE 6** — Rontgen ve radyom ve her türlü elektrik takımlarile sağıtma, ancak kurumun yükümlü uzmanı tarafından veya bunun gözeti altında yapılır. Her sağıtma seansı bitince her hasta için ayrı olarak tutulacak bir görüm (observasyon) kâğıdına yapılan sağıtmanın çeşidi ve ne kadar sürdüğü ve elektrik akıntısının gücü veya kullanılan radyomun miktar ve şekli, sağıtılan yerin genişliği ve başka uzatılar yazılarak uzman tarafından imza edilir; bu görüm kâğıtları en az üç yıl saklanır.

**MADDE 7** — Hekimler ve dış hekimleri kendi bakı evlerinde yalnız sağıtacakları hastalarda hastalığı anlamak için kullanılmak üzere rontgen tanıma yaraçları ve sağıtmak için faradizasyon, galvanizasyon ve diyatermi takımları ve benzerlerini bulundurabilirler. Bu takımlar ve buldukları yerler üçüncü maddede adı geçen talimatnamedeki özlüklere ve şartlara uygun olarak her türlü zararları önleyecek şekilde kurulmuş olacaktır. Bunları kullanmak için ayrıca izin almağa lüzum yoktur. Ancak böyle takımların konulduğunu ve kullanıldığını yedi gün içinde o yerin en büyük sağlık işyarma yazı ile bildirmek yükümsel olduğu gibi hekim ve dış hekimleri kendi bakı evlerinde bulunduracakları ve kullanacakları, bu yaraç ve takımları kullanmağa erkmen olduklarını da talimatnamede gösterilecek şekilde isbat ederler veya bir uzman yanında en az üç aylık bir kurs geçirirler veya staj yaparlar. Bakı evlerinde hekimler kendi hastalarından başka rontgen ile hastalığı tanıma ve elektrikle sağıtma için para ile dışarıdan da hasta kabul ederler ise yine birinci maddedeki gibi izin alırlar .

**MADDE 8** — Ulusal ve özel hastaneler, sanatoryomlar ve bunlara benzer kurumlarda bulunan ve birinci maddede söylenen, hastalığı anlama ve sağıtma yaraçları üçüncü maddede adı geçen talimatnameye uygun olacaktır.

Ad. E.

**MADDE 6 — Hükümetin teklifi aynen**

**MADDE 7 —** Tabibler ve dış tabibleri muayenehanelerinde yalnız tedavileri altında bulunan hastalarda teşhis için kullanılmak üzere rontgen teşhis aletleri veya tedavi için faradizasyon, kalvanizasyon, diyatermi ve sair cihazları bulundurabilirler. Bu cihazlar ve buldukları yerler üçüncü maddeye göre yapılacak nizamnamedeki şartlara uygun olarak her türlü arızalara mani olacak şekilde tertibatı havi olmaları lâzımdır.

Bu cihazları kullanmak için hususî izin almağa lüzum yoktur. Yalnız büyük cihazlar konulduğu ve kullanıldığı bir hafta içinde o yerin en büyük sıhhat memurluğuna yazı ile bildirilmesi mecburidir.

Tabib ve dış tabibleri muayenehanelerinde bulunduracakları ve kendilerinin kullanacakları cihaz ve aletleri iyi kullanmağa muktedir olduklarını bir vesika ile isbata veya bir mütehassıs yanında en az üç aylık bir kurs veya staj yapmağa mecburdurlar.

Bu maddenin birinci fıkrasına göre muayenehanelerinde cihaz ve alet bulunduracak tabib veya dış tabiblerinin tedavileri altında olmayan hastalardan başkasının rontgenle teşhis veya elektrikle tedavi için para ile hariçten hasta kabul ettikleri takdirde birinci maddede yazılı şartlara göre izin almağa mecburdurlar.

**MADDE 8 —** Resmî ve hususî hastaneler, sanatoryomlar veya bunlara benzer müesseselerde bulunan ve birinci maddede yazılı teşhis ve tedavi aletlerinin tertibatı, üçüncü maddeye göre yapılacak nizamnameye uygun olması lâ-

sî hastanelerde yapılan ve hariçten para ile yalnız bu âletlerden istifade etmek üzere hasta kabul edilen tesisat için birinci maddede gösterildiği gibi izin almak lâzımdır.

**MADDE 9** — Her nevi rontgen, radyom, elektrotrapi müesseseleri ile tabib ve dış tabibleri muayenehanelerindeki teşhise mahsus rontgen ve diğer elektrik tedavi âletleri ve dördüncü maddede zikredilen fizyoterapi müesseseleri Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletince lüzum görüldükçe sıhhat müfettişleri veya vekâletçe bu işe memur edilecek mütehassıslar tarafından teftiş ettirilir. Teftişler esnasında alâkadarlar istenilen izahati vemeğe ve 6 ncı maddede yazılan defterleri ve müşahadeleri göstermeğe mecburdurlar.

**MADDE 10** — Bu kanunun tarif eylediği salâhiyete sahip olmayanlar veya salâhiyete sahip olub da birinci maddede gösterilen izni almamış olanlar tarafından işletilen röntgen ve radyom ve elektrotrapi ve dördüncü maddede isimleri geçen diğer fizyoterapi müesseseleri derakab ve valilerin emrile kapatılır ve haklarında takibat yapılarak salâhiyet sahibi mütehasıs olduğu halde yalnız izin almak hükmüne riayet etmemiş olanlardan elli ve diğerlerinden 250 - 400 liraya kadar para cezası alınır.

**MADDE 11** — Yapılan teftişler neticesi üçüncü maddede zikredilen vasıf ve şartlar ve dördüncü maddede ismi geçen nizamname hükümlerine uygun olmadığı görülen müesseseler noksanlarının ikmaline kadar Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletince kapatılır Tabib ve dış tabibleri muayenehanelerinde bulunan cihazlar ve tertibatı talimatname hükümlerine uygun olmazsa bunlar noksanların bitirilmesine kadar kullanılmaya müsaid olmayacak bir şekilde mahallinde işletilmekten men edilir.

**MADDE 12** — Üçüncü maddede adı geçen talimatnamedeki vasıf ve şartlara uygun olmayan ve orada yazılı tertibleri bulunmayan cihazlar kullananlar hakkında kanunî takibat yapılarak 100 liradan 500 liraya kadar para cezası alınır ve bu yüzden hastalar veya diğer kim-

tır. Özel hastanelerde yapılan tesisler için de, yalnız bunlardaki yaraçlardan fayda görmek üzere para ile dışardan da hasta almıyorsa, birinci maddede olduğu gibi izin almak lâzımdır.

**MADDE 9** — Her türlü rontgen, radyom ve elektroterapi kurumları ile hekim veya dış hekimlerinin bakrevlerinde bulunan hastalığı tanımak için rontgen ve elektrik ile sağıtma yaraçları ve dördüncü maddede adı geçen fizyoterapi kurumları Sıhhat ve içtimaî muavenet vekilligince lüzum görüldükçe sıhhat müfettişleri veya vekillikçe bu işe baktırılacak uzmanlar tarafından teftiş ettirilir. Teftişler yapılırken ilgili olanlar 5 ve 6 ncı maddelerde yazılan defterleri ve görümleri göstermek yükümlüdedirler.

**MADDE 10** — Bu kanunda bildirilen yetkede olmayanlar yahud yetkeli olubda izin almamış olanlar tarafından işletilen rontgen ve radyom ve elektroterapi ve başka fizyoterapi kurumları ilbayların emrile hemen kapatılır ve arkası bırakılmayarak yetkeli uzman oldukları halde yalnız izin almamış olanlardan 50 ve yetkeli de olmayanlardan 250 den 500 liraya kadar para cezası alınır.

**MADDE 11** — Yapılan teftişlerde dördüncü maddede yazılı talimatnamedeki özlüklere ve şartlara uygun olmadığı görülen kurumlar eksikleri bütünleninceye kadar işletilemeyecek hale getirilerek kullanılmaları yasak edilir.

**MADDE 12** — Üçüncü maddede adı geçen talimatnamedeki özlüklere ve şartlara uygun olmayan ve bunda yazılı düzenleri bulunmayan takımları kullananlardan 100 liradan 500 liraya kadar para cezası alınır ve bu yüzden hastalara veya başka kimselere bir zarar gel-



**Ad. E.**

zımdır.

Hususi hastanelerde yapılan ve hariçten para ile yalnız bu aletlerden istifade etmek üzere hasta kabul edilen tesisat için birinci maddede gösterilen şekilde izin almak lâzımdır.

**MADDE 9** — Her türlü rontgen, radyom ve elektroterapi müesseseleriyle tabib ve dış tabipleri muayenehanelerindeki teşhise mahsus rontgen ve diğer elektrik tedavi cihaz ve aletleri ve fizyoterapi müesseseleri Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletince teftiş ettirilir. Teftiş sırasında alâkalılar, istenilen izahatı vermeğe ve beşinci ve altıncı maddelerde yazılı defterleri ve müşahede kâğıtlarını göstermeğe mecburdurlar.

**MADDE 10** — Bu kanunda gösterilen salâhiyeti haiz olmayanlar veya salâhiyetli olupta birinci maddeye uyararak izin almamış olanlar tarafından işletilen rontgen ve radyom ve elektroterapi ve sair fizyoterapi müesseseleri Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinin salâhiyetli makam ve memurları tarafından verilecek müzekkere üzerine o yerin en büyük mülkiye âmirinin vereceği emirle hemen kapatılır.

**MADDE 11** — Mütihassıs olduğu halde bu kanunda yazılı müesseseler için izin almayanlar 50 liradan 100 liraya kadar ve izinsiz bu müesseseleri açan mütihassıs olmayanlar 200 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

İzin almaksızın evvelce müracaat edip de müracaatleri reddedilenler, böyle bir müessese açanlar hakkında yukarıki fıkradaki birinci hale göre hükmedilecek para cezası (75) liradan ve ikinci halde alacak para cezası 300 liradan aşağı olamaz.

**MADDE 12** — Üçüncü ve dördüncü maddelerde yazılı nizamnamelerle tesbit edilecek vasf ve şartlara uygun olmadığı teftiş neticesinde görülen müesseseler noksanlarının tamamlanmasına kadar Sıhhat ve içtimaî muavenet vekillîği makam ve memurlarının vereceği müzekkere

Hü.

seler üzerinde bir zarar hâsıl olduğu tebeyyün ederse ceza kanununun 455 ve 456 ncı maddelerine göre muamele yapılır.

**MADDE 13 — 5, 6, 7 ve 9 ncu maddeler hükümlerine riayet etmeyenler hakkında ceza kanununun 526 ncı maddesi hükümleri tatbik olunur.**

**MUVAKKAT MADDE 1 —** Bu kanunun neşri tarihinde mevcut röntgen ve radyom ve elektroterapi müesseseleri sahipleri bir ay zarfında mahallin en büyük sıhhat memuruna bir beyanname ile müracaat ederek ikinci maddede yazılı malûmatı ve vesikaları vemeğe mecburdurlar. Muayenehanesinde yalnız teşhise mahsus röntgen ile elektrik tedavi aletleri bulunduran tabib ve diş tabipleri de bu müddet içinde haber vermek mecburiyetindedir. Tertibleri 3 ncü maddede adı geçen talimatnamedeki vasıf ve şartlara uygun olmayanlar bu talimatın neşrinden itibaren altı ay zarfında ikmal etmek mecburiyetindedirler. Bunların içinde hastaların veya etrafında bulunanların sıhhat ve hayatına zarar verecek şekilde oldukları tebeyyün edenler noksanlarının ikmaline kadar kapatılır. İhbar mecburiyetini muayyen zamanda yapmayanlardan 25 - 100 lira hafif para cezası alınır.

**MUVAKKAT MADDE 2 —** Dördüncü maddede ismi geçen fizyoterapi müesseseleri sahipleri bu husustaki nizamnamenin neşri tarihinden itibaren bir ay zarfında mahallî en büyük sıhhat memuruna bir beyanname ile müracaat ederek müesseselerinin nevine göre nizamnamede zikredi-

S. İ. M. E.

diği anlaşılır ise ceza kanununun 455 ve 456 ncı maddelerine göre muamele yapılır.

**MADDE 13 — 5, 6, 7 ve 9 ncu maddeler hükümlerini tutmamış olanlar ceza kanununun 526 ncı maddesi hükümlerine çarptırılır.**

**MUVAKKAT MADDE 1 —** Bu kanunun yayılması tarihinden önce bulunan röntgen, radyom ve elektroterapi kurumlarının üyeleri bir ay içinde buldukları yerin en büyük sağlık işyarma bir bildiriğ ile baş vurarak ikinci maddede yazılı bilgi ve belgeleri vermek yükümlüdürler. Kendi bakı evlerinde yalnız hastalığı anlamağa yarayan röntgen takımı ve elektrikle sağıtma araçları kullanan hekim ve diş hekimlerinin de yine bu müddet içinde haber vermeleri yükümseldir. Düzenleri üçüncü maddede adı geçen talimatnamedeki özlüklere ve şartlara uygun olmayanlar bu talimatnamenin yayılmasından sonra altı ay içinde bütünlemek yükümlüdürler. Bunlardan hastaların veya başkalarının sıhhat ve hayatına zarar verecek şekilde oldukları anlaşılmalarda düzeltilinceye ve eksikleri bütünleninceye kadar kapatılırlar.

Haber vermek yükümlüğünü zamanında yapmayanlardan 25 den 100 liraya kadar hafif para cezası alınır.

**MUVAKKAT MADDE 2 —** Dördüncü maddede söylenilen fizyoterapi kurumlarının üyeleri talimatnamenin yayılmasından sonra bir ay içinde buldukları yerin en büyük sağlık işyarma bir bildiriğ ile baş vurarak kurumlarının çeşidine göre talimatnamedeki bilgi ve

Ad. E.

üzerine o yerin mülkiye âmirinin emrile kapatılır.

Tabib ve diş tabiblerinin muayenehanelerinde bulunan cihazlarla sair elektrik tertibatı nizamnameye uygun bulunmadığı takdirde bunların da noksanlarının tamamlanmasına kadar kullanılmayacak bir şekilde buldukları yerde işletilmekten yukarıki fıkra hükmü dairesinde menedilir.

**MADDE 13 —** Üçüncü maddede adı geçen nizamnamedeki vasf ve şartlara uygun olmayan cihazları kullananlar 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılırlar.

**MADDE 14 —** Bu kanunda yazılı suçlar hakkında Sıhhat ve içtimâî muavenet vekilliği makam ve memurlarının C. müddeiumumilerine yazacakları müzekkere üzerine kanunî takib yapılarak muhakemeleri sulh mahkemeleri tarafından görülür.

**MUVAKKAT MADDE — A -** Bu kanunun neşri tarihinde mevcut rontgen ve radyom ve elektroterapi müesseseleri sahibleri bir ay içinde buldukları yerin en büyük sıhhat memurluğuna bir beyanname vererek üçüncü maddede yazılı malûmatı vesikalarile birlikte vermeğe mecburdurlar.

Muayenehanelerinde yalnız teşhise mahsus rontgenle elektrik tedavi aletleri bulduran tabib ve diş tabibleri de bu müddet içinde beyanname vermek mecburiyetindedirler.

Tertibatı üçüncü maddede yazılı nizamnameye uygun olmayan müessese sahibleriyle muayenehanelerinde rontgen ve elektrik cihazı bulduran tabib ve diş tabibleri salâhiyetli makam tarafından noksanın tesbitile kendilerine tebliği tarihinden itibaren altı ay içinde noksanlarını ikmale mecburdurlar.

Muayyen zamanda beyanname vermeyenler 25 liradan 100 liraya kadar hafif para cezasile cezalandırılırlar.

**B -** Dördüncü maddede yazılı fizyoterapi müesseseleri sahibleri bu husustaki nizamnamenin neşri tarihinden itibaren bir ay içinde buldukları yerin en büyük sıhhat memuruna bir beyanname ile, nizamname ile istenilen malûmatı vesikalarile birlikte vermeğe mecburdurlar. Bu müessese-

Hü.

S. İ. M. E.

len malûmatı ve vasikaları vemeğe mecburdurlar. Bunların noksanı mevcut olduğu halde nizammenin yayılmasından altı ay zarfında tamamlamaya mecbur oldukları gibi bunlardan hastaların veya buralarda çalışanların sıhhat veya hayatına zarar verecek şekilde olanlar Sıhhat vekâleti tarafından kapatılır. İhbar mecburiyetini muayyen zamanda yapmayanlardan 25 - 100 liraya kadar para cezası alınır.

belgeleri vermek, bunların eksikleri varsa talimatnamenin yayılmasından sonra altı ay içinde bütünlemek yükümlüdürler; bunlardan hastaların veya burada çalışanların sıhhat ve hayatına zarar verecek şekilde olanlar Sıhhat vekilliği tarafından kapatılır. Haber verme yükümünü zamanında yapmayanlardan 25 den 100 liraya kadar hafif para cezası alınır.

**MADDE 14** — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

**MADDE 14** — Bu kanun yayılması tarihinden yürür.

**MADDE 15** — Bu kanun hükümlerini Adliye ve Sıhhat ve içtimaî muavenet vekilleri yürütür.

**MADDE 15** — Bu kanunun hükümlerini Adliye ve Sıhhat ve içtimaî muavenet vekilleri yerine getirirler.

15 - IV - 1935

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İ İnönü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Ma. V.
		<i>H. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Ab. Özmen</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Bayar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>

Ad. E.

lerin tertibat ve aletlerinde noksan bulunduğu anlaşılırsa salâhiyetli makam tarafından noksanın tesbit ve alâkalılara tebliği tarihinden itibaren altı ay içinde tamamlamağa mecburdurlar.

Muayyen zaman içinde bu bentte yazılı mecburiyetleri yapmayanlar 25 liradan 100 liraya kadar hafif para cezasile cezalandırılırlar.

C - (A) ve (B) fıkralarında yazılı müessese ve muayenehanelerde bulunan ve nizamnamelerdeki vasıf ve şartlara uygun olmayan rontgen, fizyoterapi vesair elektrik teşhis ve tedavi aletleri sıhhat ve hayata zarar verecek halde oldukları anlaşılırsa noksanların ikmaline kadar bu kanunda yazılı usul mucibince kapatılır veya kullanmaktan menedilir.

Bu hükme aykırı harekette bulunan müessese sahibleriyle tabib ve diş tabipleri hakkında bu kanunun 11 nci maddesi hükmü tatbik olunur.

**MADDE 15** — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

**MADDE 16** — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Dahiliye, ve Sıhhat ve içtimâî muavenet vekllikleri memurdur.